

Løsningene på klimakrisen må ta hensyn til ulikhet

Ifølge FNs klimapanel vil millioner av mennesker komme til å bli alvorlig rammet av klimaendringene, og konsekvensene vil treffe skjevt og urettferdig. Spesielt de fattigste og mest sårbare i land uten kapasitet til å iverksette klimatilpasning vil bli hardt rammet, noe som vil true matsikkerheten og frata mennesker grunnleggende rettigheter.

Det er godt dokumentert at klimaendringene rammer folk økonomisk og materielt på utallige måter. Det gjør det vanskeligere å dyrke jorda. Vannmangel fører mange steder allerede til konflikt, og tropiske sykloner og flom vil fortsette å fordrive millioner av mennesker. Selv om slike hendelser vil påvirke oss alle, er land som har hatt minst utslipp mest utsatt, og de som er dårligst stilt bor ofte i de mest sårbare områdene og er mer berørt enn resten.

10% av verdens befolkning står for nesten halvparten av klimagassutslippene. De som slipper ut mest er de som er rikest og som har mest ressurser. Toppuslippet vil være relativt godt beskyttet mot de negative konsekvensene av klimaendringer, fordi de bor i land som rammes mindre eller fordi de har ressurser til å beskytte og tilpasse seg. Vi kan ikke satse på at hver enkelt skal ta ansvar alene. Vi trenger politikk som legger til rette for en rettferdig omstilling. Det må fortsatt være sånn at den som forurenser betaler.

Klimaendringene rammer ulikt både mellom land, men også innad i land. Løsningene på klimakrisen må ta hensyn til ulikhet og vi må sikre at behovene til de som er hardest rammet, og som har minst, blir møtt. De må ikke få ytterligere byrder i omstillingen til en renere energimiks. Det planlegges massive investeringer i en renere energi. Hvis det ikke gjøres med aktsomhet, kan det føre til at enda flere folk fordrives fra jord og mister sitt levebrød, eller til direkte brudd på menneskerettigheter. Grundig konsultasjon er avgjørende i prosessene, og det er grunn til spesiell aktsomhet i urfolksterritorier for å sikre respekt for urfolksrettigheter.

Aktivister, organisasjoner og lokalsamfunn som jobber med klima, miljø og natur, er spesielt utsatt og det er avgjørende å fremme deres arbeid og bidra til beskyttelse.

Norsk folkehjelp mener at klimaendringene rammer skjevt og at og klimatiltak og investeringer må sees i sammenheng med ulikhet, og vil arbeide for at:

- De som slipper ut mest klimagasser også må ta et større ansvar for å løse klimakrisen.
- De som rammes hardest av klimaendringene må få støtte til forebygging og tilpasning til klimaendringer, og det må investeres i tiltak for å kompensere tap og skade.
- Det gjøres grundige aktsomhetsvurderinger i forbindelse med norske investeringer i fornybar energi for å sikre en rettferdig omstilling og hindre menneskerettighetsbrudd
- Det må jobbes for å sikre grundig konsultasjon i forbindelse med alle konsesjoner til investering i naturressurser, og til forhåndsinformert samtykke i urfolksterritorier
- Den norske regjeringen aktivt fremmer og beskytter rettighetene til aktivister og organisasjoner som jobber med klima og miljø.